

9886

Haydar ALTINTAŞ
İzmir Milletvekili

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıdaki sorularımın Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı Sayın Mehmet Özhaseki tarafından yazılı olarak yanıtlanmasını arz ederim.

Saygılarımla. 26.02.2024

Haydar ALTINTAŞ
İzmir Milletvekili

Türkiye, dünyadaki dördüncü büyük gemi geri dönüşüm endüstrisine sahiptir. İzmir'in Aliğa ilçesinde, gemi söküm faaliyetlerini yürütmekte olan 22 tesis bulunmaktadır. Bu tesisler, kamuoyunun şeffaflık taleplerine rağmen sektörün ilk kurulduğu dönemden beri kapalı kapılar ardında faaliyet göstermektedir. Ülkemizdeki gemi geri dönüşüm sektörünün iş kazaları, ölüm sayıları, çevre kirliliği, işçilerin asbest ve diğer toksik maddelere maruz kalması ve tehlikeli atıkların yanlış yönetimi gibi çok sayıda sorunu bulunmaktadır.

STK Gemi Söküm Platformu tarafından hazırlanan raporda, tesislerin izin süreçlerinden ve gemilerin ithal edilmesinden başlayarak gemi geri dönüşüm sürecinin her aşamasında mevzuat boşlukları olduğu vurgulanmıştır. Çevre Bakanlığı, TÜBİTAK ve Ege Üniversitesi tarafından yapılan çeşitli çalışmalar ve AB denetim raporları, gemi geri dönüşüm bölgesinin arsenik, kurşun ve diğer ağır metaller, asbest, poliaromatik hidrokarbonlar, tribütildin oksit ve dieldrin gibi toksik maddelerle yoğun bir şekilde kirlendiğini göstermektedir.

Yapılan araştırmalar ayrıca, bazı tesis sahiplerinin hala işçilere uygun kişisel koruyucu ekipman ve kıyafet sağlamadığını; güvenlik önlemleri ve tekniklerinin genellikle yetersiz olduğunu ve bunun da önlenabilir kazalara yol açtığını; asbest yönetiminde ciddi usulsüzlüklerin varlığına rağmen meslek hastalığı tanısının konulmamaya devam ettiğini ortaya koymaktadır. Bütün bu risk ve tehditlere rağmen, Aliğa'daki gemi geri dönüşüm tesisleri Çevresel Etki Değerlendirmesi (ÇED) sürecinden muaf tutulmuştur. Ayrıca Çevre İzin ve Lisans Yönetmeliğinin getirdiği yükümlülükler, gemi geri dönüşüm sektörü için 2016 yılından bu yana askıya alınmıştır.

Bu çerçevede;

- 1) Gemi geri dönüşüm sektöründeki çevre yönetimi ve iş güvenliği koşullarının iyileştirilmesi ve mevzuat boşluklarının giderilmesi yönünde çalışma yapılmakta mıdır?
- 2) Bütün çevresel risklerine rağmen gemi geri dönüşüm tesisleri neden ÇED sürecinden muaf tutulmuştur?
- 3) Gemi geri dönüşüm sektöründe Çevre İzin ve Lisans Yönetmeliğinin getirdiği yükümlülükler neden 2016 yılından bu yana askıya alınmış durumdadır?